

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.219/2023/6. szám

A Debreceni Ítéltábla a Szűcs Péter Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Szűcs Péter ügyvéd) által képviselt I. rendű felperes neve (cím) I. rendű, II. rendű felperes neve (cím) II. rendű, III. rendű felperes neve (cím) III. rendű és IV. rendű felperes neve (cím) IV. rendű felpereseknek – a Dr. Dombi Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Dombi Viktor ügyvéd) által képviselt alperes neve (cím) alperessel szemben – amelynek pernyertessége érdekében a László Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. László György ügyvéd) által képviselt beavatkozott neve (cím) beavatkozott – személyiségi jogok megsértése miatt indított perében az Egri Törvényszék 12.P.20.260/2018/185. számú ítélete ellen a felperesek 188., az alperes 191. és a beavatkozó 187. sorszámú fellebbezései folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét részben megváltoztatja.

Az alperes által a II. és a IV. rendű felperesek részére fizetendő tőkeösszegeket személyenként 5 000 000 (ötmillió) forintra leszállítja. Az alperes ezen tőkeösszegek, valamint az I. rendű felperesnek fizetendő 13 000 000 (tizenhárommillió) forint, és a III. rendű felperesnek fizetendő 25 000 000 (huszonötmillió) forint után 2023. február 9. napjától a kifizetés napjáig köteles az elsőfokú bíróság ítéletében meghatározott mértékű kamatot fizetni.

Mellőzi az alperes kötelezését arra, hogy fizessen meg az I. és a III. rendű felperesek részére személyenként 5 000 000 (ötmillió) forint után 20... július 1.. napjától a kifizetés napjáig kamatot.

Mellőzi az alperes kötelezését arra, hogy fizessen meg az I., a II., a III., és a IV. rendű felperesek részére 2 600 000 (kétmillió-hatszáz ezer) forint perköltséget. Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperesnek 2 308 396 (kétmillió-háromszáznyolcezer-háromszázkilencvenhat) forint, a III. rendű felperesnek 2 881 696 (kétmillió-nyolcszáznyolcvanegyezer-hatszázkilencvenhat) forint, a IV. rendű felperesnek pedig 664 440 (hatszázhatvannégyezer-négy száznegyven) forint elsőfokú perköltséget.

Mellőzi a beavatkozó kötelezését arra, hogy fizessen meg az I., a II., a III., és a IV. rendű felperesek részére 1 000 000 (egymillió) forint perköltséget.

Megállapítja, hogy 1 500 000 (egymillió-ötszáz ezer) forint le nem rótt kereseti illetéket az állam visel.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperesnek 435 524 (négy-százharmincötezer-ötszázhuszonnégyszázötvenhat) forint, a II. rendű felperesnek 3648 (háromezer-hatszáznegyvennyolc) forint, a III. rendű felperesnek 678 559 (hatszázhetvennyolcezer-ötszázötvenkilenc) forint, a IV. rendű felpereseknek pedig 174 301 (százhetvennégyezer-háromszázegy) forint másodfokú perköltséget.

Az I. rendű felperest 11 956 (tizenegyezer-kilencszázötvenhat) forint, a II. rendű felperest 7355 (hétezer-háromszázötvenöt) forint, a III. rendű felperest 15 758 (tizenötezer-hétszázötvennyolc) forint, a IV. rendű felperest pedig 5254 (ötezer-kétszázötvennégy) forint másodfokú perköltségnek a beavatkozó részére 15 napon belül történő megfizetésére kötelezi.

Megállapítja, hogy 3 043 700 (hárommillió-negyvenháromezer-hétszáz) forint le nem rótt fellebbezési illetéket az állam visel.

Megállapítja, hogy a beavatkozó javára – kérelmére – 80 000 (nyolcvanezer) forint fellebbezési illeték visszaigénylésének van helye, amely kérelem elbírálásához az ítéltábla az ítélete egy példányát megküldeni rendeli – az elsőfokú bíróság útján – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Kelet-budapesti Adó- és Vámigazgatóságának.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az I. és a II. rendű felperesek házastársak voltak, házastársi életközösségük 2017. január 10-től 2018. március 14-ig állt fenn. Közös gyermekük a III. rendű felperes, aki 20... július 1.-én az alperes szülészeti osztályán súlyosan oxigénhiányos állapotban jött világra. A IV. rendű felperes a III. rendű felperes féltestvére, aki az I. rendű felperes korábbi kapcsolatából született.

[2] A Debreceni Ítéltábla a 2022. január 13. napján kelt Pf.I.20.480/2021/5. számú rész- és közbenső ítéletével megállapította, hogy az alperes azzal a magatartásával, hogy a III. rendű felperes 20... július 1.. napi születése során nem rendelt el 15 óra 20 perc és 15 óra 50 perc között császármetszést, megsértette az I., a II. és a IV. rendű felperesek családban éléshez fűződő, valamint a III. rendű felperes testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi jogát, és emiatt teljes felelősség terheli a III. rendű felperes oxigénhiányos állapota folytán kialakult egészségkárosodásával összefüggésben az I. rendű felperest ért vagyoni károkért, és az I., a II., a III. és a IV. rendű felpereseket ért nem vagyoni sérelmekért.

[3] A III. rendű felperes oxigénhiányos állapota olyan súlyos volt, hogy a megszületésekor nem mutatott életjeleket, ezért újra kellett éleszteni. A hypoxia folytán komoly központi idegrendszeri károsodást szenvedett, amely miatt izomtónus eltérés, négyvégtagi bénulás, epilepszia, táplálási nehézség, kisfejség, kancsalság, szemmozgási zavar és szemideg károsodás alakult ki nála. Ennek folytán csak korlátozott mozgásokat tud végezni: hason a

fejét elfordítja, de ülésben már nem tartja meg, így állva sem képes a saját súlyának megtartására. A végtagjainak izomzata nyugalomban ugyan puha tapintatú, de időnként tónus belövellések, akaratlagos mozgásnál pedig megfeszülések észlelhetőek nála. Beültetett gyomorszondán keresztül táplálható, szájon át csak kis mennyiségű folyadékot és pépes ételt kaphat a félrenyelés elkerülése érdekében. Alvása nyugtalan, ezért nyugtatót kell szednie. Nem szobatiszta, állandó pelenkára szorul. Elnyújtott hangokat hallat, ha örül, sikongat, nevet. Figyelme felkelthető, de változó, arcot, tárgyat hullámzóan követ. Környezetét figyel, néha elmosolyodik. Szükségeit hanggal jelzi, de nem mutat, tárgyért nem nyúl. Gyógytornára, speciális fejlesztésre szorul. Állapotában javulás nem várható, de a tünetei a növekedése és érése során változhatnak.

[4] A III. rendű felperest a születése óta az I. rendű felperes ápolja, gondozza, és hordja a szükséges kezelésekre, amelyben a nővére és az édesanyja csak kismértékben tudnak segíteni neki. Emiatt teljesen fel kellett hagynia a munkájával: a fodrásszal, továbbá a barátaival sem tudja tartani a kapcsolatot. A vele és a III. rendű felperessel történtek az eleve diszharmonikus személyiségét negatív irányba befolyásolták, hiszen emiatt erőteljes és intenzív szorongás, regresszió, kifáradás, koartált kapcsolatrendszer, elszigetelődés, a valós élethelyzetének tagadása, valamint a nőiességében és az anyaságában megélt kudarc jellemzi őt. Erre tekintettel pszichoterápiás/szakorvosi kezelésre szorul.

[5] A II. rendű felperes sem az I. rendű felperessel fennállt házastársi életközössége alatt, sem pedig annak megszakadása: 2018. március 14. napja után nem vett részt a III. rendű felperes ápolásában és gondozásában. Bár a válást követően született még egy közös gyermeke az I. rendű felperessel, az életközösséget nem állították helyre, sőt: 2021 nyarán megszűnt a köztük megmaradt érzelmi kapcsolat is. Ennek oka az volt, hogy az I. és a II. rendű felperések egymást hibáztatták a III. rendű felperes állapota miatt. Erre tekintettel a II. rendű felperes csupán az előírt kapcsolattartások során találkozik a III. rendű felperessel, azaz kéthetente két órát látja őt. A vele és a III. rendű felperessel történtek a II. rendű felperes diszharmonikus személyiségét szintén negatív irányba befolyásolták, mert erősítették a depresszív tünetképződést, az impulzivitást, a szabálytalan életvezetést, a felelősségelhárítást, az alacsony önértékelést, az önminősítési szélsőségeket és a dependenciához vonzódo attitűdöt. Erre tekintettel a II. rendű felperes is pszichoterápiás/szakorvosi kezelésre szorul.

[6] A IV. rendű felperes a születése óta az I. rendű felperes édesanyjával él. Kétéves koráig velük lakott az I. rendű felperes is, aki azonban ekkor Bp.-re költözött a munkája miatt. Bár később visszaköltözött Mk.-re, a IV. rendű felperes nem költözött be az I. és a II. rendű felperések közös albérletébe, hanem a nagymamájánál maradt, amely azt követően sem változott meg, hogy a III. rendű felperes megszületett. Noha rendszeresen látogatja az édesanyját és a féltestvéreit, a nagymamája a biztos pont az életében, ő az, aki igyekszik számára egészséges gyermekként biztosítani. Ettől függetlenül a III. rendű felperes állapota a IV. rendű felperest is negatívan érintette, hiszen emiatt az I. rendű felperes kevesebb időt tud vele tölteni.

[7] Az alperes az elsőfokú bíróság 152. sorszámú ideiglenes intézkedést tartalmazó végzése alapján 2022. június 25-én megfizetett az I. és a III. rendű felperések mint egyetemleges jogosultak részére 10 000 000 Ft-ot.

[8] A felperesek a jogerős rész- és közbenső ítéletet követően többször módosított keresetükben arra kérték a bíróságot, hogy kötelezze az alperest az I. rendű felperes részére 18 000 000 Ft, a II. rendű felperes részére 14 000 000 Ft, a III. rendű felperes részére 30 000 000 Ft, a IV. rendű felperes részére pedig 10 000 000 Ft sérelemdíj, és ezen összegek után 20... július 1.. napjától a kifizetés napjáig járó kamat megfizetésére. Arra hivatkoztak, hogy az alperes a jogerős rész- és közbenső ítéletben foglalt magatartásával jelentős immateriális hátrányokat okozott nekik, ezért a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:52. §-a alapján az általuk követelt összegben köteles sérelemdíjat fizetni. Az I. rendű felperes keresete kiterjedt arra is, hogy a bíróság kötelezze az alperest 11 804 442 Ft és kamatainak megfelelő kártérítés, továbbá 2023. január 1. napjától kezdődően havi 393 480 Ft kártérítési járadék megfizetésére.

[9] Az alperes a sérelemdíj iránti keresetet az I. rendű felperes esetében 8 000 000 Ft, a III. rendű felperes esetében 15 000 000 Ft, a IV. rendű felperes esetében pedig 3 000 000 Ft erejéig elismerte, az ezt meghaladó követelést azonban eltúlzottnak találta, és elutasítani kérte. A II. rendű felperes esetében – igazolt immateriális hátrányok hiányában – elsődlegesen a sérelemdíj iránti kereset elutasítására tett indítványt, másodlagosan viszont ezt a követelést is elismerte 2 000 000 Ft erejéig. A beavatkozó csatlakozott az alperes ellenkérelméhez.

[10] Az elsőfokú bíróság a fellebbezésekkel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy sérelemdíj jogcímén fizessen meg az I. rendű felperesnek 13 000 000 Ft-ot, a II. rendű felperesnek 10 000 000 Ft-ot, a III. rendű felperesnek 25 000 000 Ft-ot, a IV. rendű felperesnek pedig 7 000 000 Ft-ot, valamint ezen összegek után 20... július 1.. napjától a kifizetés napjáig minden naptári félév teljes idejére a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot. Kötelezte az alperest arra is, hogy fizessen meg az I. és a III. rendű felpereseknek személyenként 5 000 000 Ft tőkének a 20... július 1.. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát. Kötelezte továbbá az alperest, hogy vagyoni kártérítés jogcímén fizessen meg az I. rendű felperesnek 11 804 442 Ft-ot és annak ítéletben foglalt kamatát, valamint 2022. június 1. napjától kezdődően havi 393 480 Ft-ot. Az ezt meghaladó keresetet elutasította. A járadékra vonatkozó rendelkezést előzetesen végrehajthatónak nyilvánította. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I., a II., a III. és a IV. rendű felpereseknek 2 600 000 Ft perköltséget, az államnak pedig 916 016 Ft állam által előlegezett költséget. A beavatkozót a felperesek részére 1 000 000 Ft perköltség megfizetésére kötelezte.

[11] A határozatának fellebbezett részét azzal indokolta, hogy a felpereseket megillető sérelemdíj mértékének meghatározása során nemcsak e jogintézmény elsődleges: kompenzációs, hanem a másodlagos: büntető funkcióját is figyelembe kellett venni azért, hogy ne csak a speciális, hanem a generális prevenció is érvényesülhessen. A joggyakorlat ugyanakkor lehetőséget teremtett arra is, hogy a bíróság az elbírálás idején uralkodó ár- és értékviszonyok alapulvételével határozza meg a sérelemdíj mértékét akkor, ha a károkozás és az elbírálás idején irányadó ár- és értékviszonyokban olyan jelentős eltérés mutatkozik, amely miatt a sérelemdíj reparációs funkciója nem juthat érvényre. Bár ilyenkor az EBH2009.2041. szám alatt közzétett eseti döntés szerint nem jár késedelmi kamat, jelen esetben a teljes reparáció elvének érvényesülése érdekében az alperest kamatfizetésre is kötelezni kellett.

[12] Ennek oka az, hogy az I. rendű felperes – a saját előadása, a per során kihallgatott tanúk vallomásai és az aggálymentes pszichológus szakvélemény tanúsága szerint – szinte teljesen egyedül ápolja, gondozza és látja el az önellátásra képtelen III. rendű felperest, amely minden idejét leköti, önmagának teljes kizsákmányolásával jár, és súlyos lelki hátrányokat okoz számára. Erre tekintettel nem volt eltúlzott az I. rendű felperes sérelemdíj iránti keresetének összecszerúsége, hiszen az megfelelt a hasonló ügyekben követett bírói gyakorlatnak. Mivel azonban az alperes – ideiglenes intézkedés alapján – már megfizetett 5 000 000 Ft sérelemdíjat az I. rendű felperes részére, csupán a fennmaradó 13 000 000 Ft-ot, annak 2017. július 10. napjától járó kamatát, és a már teljesített 5 000 000 Ft után ugyanezen időponttól a kifizetés napjáig járó kamatot kell megtérítenie.

[13] Az alperes jogsértő magatartása miatt – a saját előadása és az aggálymentes pszichológus szakvélemény szerint – a II. rendű felperest is érték immateriális hátrányok, hiszen megviselte, hogy az első gyermeke ilyen állapotban született meg, amely miatt nemcsak az I. rendű felperes, hanem ő is pszichoterápiára szorul. Bár a gyermektartási kötelezettségének igyekszik eleget tenni, a gyermek gondozásában nem tud szerepet vállalni, mert másik községben él. Ezért 10 000 000 Ft és kamatainak megfelelő összegű sérelemdíj illette meg őt, az ezt meghaladó keresete viszont nem foghatott helyt.

[14] A III. rendű felperes által követelt sérelemdíj nem volt eltúlzott, hiszen az I. és a II. rendű felperesek előadása, a per során kihallgatott tanúk vallomásai és az aggálymentes orvosszakértői vélemény szerint olyan súlyos egészségkárosodást szenvedett az alperes jogsértő magatartása miatt, amely szükségessé teszi az általa követelt sérelemdíj megfizetését. Mivel azonban az alperes ezen összegből – ideiglenes intézkedés alapján – már kiegyenlített 5 000 000 Ft-ot, csupán a fennmaradó 25 000 000 Ft-ot, annak 20... július 1.. napjától járó kamatát, és a már teljesített 5 000 000 Ft után ugyanezen időponttól a kifizetés napjáig járó kamatot kell megtérítenie.

[15] A IV. rendű felperes soha nem élt egy háztartásban a III. rendű felperessel, amelyet – az I. rendű felperes előadása, valamint B. Gy. és B. J.-né tanúk vallomásai szerint – több tényező idézett elő. Bár az I. rendű felperes magához akarta venni őt is, erre a III. rendű felperes állapota miatt végül nem volt lehetőség. Ezért a IV. rendű felperes a nagymamájánál maradt, aki igyekezett megkímélni őt a kialakult helyzet negatív következményeitől. Ettől függetlenül ő is a család tagja, ezért nem tudta magát függetleníteni attól a tényről, hogy a féltestvére nem egészségesen született meg. Mindez nyilvánvalóan hátrányosan befolyásolta az I. rendű felperessel fennálló kapcsolatát, aki a húga születése óta sokkal kevesebb időt és energiát tud fordítani rá. Ezért ő is sérelemdíjra jogosult, amelynek mértékét az elsőfokú bíróság 7 000 000 Ft-ban határozta meg, az ezt meghaladó sérelemdíj iránti keresetet pedig elutasította.

[16] Mivel az I. rendű felperes kártérítés és kártérítési járadék iránti keresetének teljes mértékben helyt adott, úgy foglalt állást, hogy a felperesek összességében 80%-ban, az alperes pedig 20%-ban lett pernyertes. Ennek alapulvételével a feleknek a 32/2003 (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: R.) 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerint megállapított ügyvédi költségeit egymásba beszámította, és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. §-ának (1) bekezdése alapján az alperest 2 600 000 Ft, a beavatkozót pedig 1 000 000 Ft perköltség megfizetésére kötelezte a felperesek mint egyetemleges jogosultak részére.

[17] A felperesek a fellebbezésükben arra kérték az ítéltáblát, hogy emelje fel az alperes által fizetendő elsőfokú perköltséget az I. rendű felperes esetében 1 765 404 Ft + áfa, a II. rendű felperes esetében 1 240 000 Ft + áfa, a III. rendű felperes esetében 2 200 000 Ft + áfa, a IV. rendű felperes esetében pedig 1 000 000 Ft + áfa összegre. Sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság az elsőfokú eljárásban előadott kérelmük ellenére nem alkalmazta a Pp. 83. §-ának (3) bekezdését, holott a II. és a IV. rendű felperesek bírói mérlegeléstől függő sérelemdíj iránti keresete nagyjából megalapozott, az I. és a III. rendű felperesek ugyanezen keresete pedig teljesen alapos volt, így nem minősült nyilvánvalóan eltúlzottnak. Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe azt sem, hogy a jogi képviselőjük munkadíját – az ügy időtartama és bonyolultsága miatt – az R. 3. §-ának (2) bekezdése szerinti mérték kétszeresében kérték meghatározni. A fellebbezéssel támadott határozatában nem indokolta meg, hogy miért nem adott helyt ezeknek a kérelmeknek, valamint nem tért ki arra sem, hogy milyen pertárgyérték alapján és miként döntött a perköltség viseléséről, ezért e határozat nem felel meg a Pp. 346. §-a (5) bekezdésének. A Pp. 83. §-a (3) bekezdésének alkalmazásával és az R. 3. §-ának (2) bekezdésében foglalt mérték kétszeresével számolva az I. rendű felperes 22 756 746 Ft, a II. rendű felperes 14 000 000 Ft, a III. rendű felperes 30 000 000 Ft, a IV. rendű felperes pedig 10 000 000 Ft perérték alapulvételével a fellebbezési kérelemben foglalt jogi képviselői munkadíjra tarthat igényt. Amennyiben az ítéltábla arra a következtetésre jut, hogy a felperesek részére egyetemlegesen állapít meg elsőfokú ügyvédi munkadíjat, akkor az alperest terhelő elsőfokú perköltséget 6 205 404 Ft + áfa összegre kérték felemelni.

[18] A felperesek fellebbezése kiterjedt arra is, hogy az ítéltábla emelje fel az alperes által a részükre, mint egyetemleges jogosultak részére fizetendő elsőfokú perköltséget további 244 800 Ft-tal. Sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság az elsőfokú eljárásban előadott kérelmük ellenére nem határozott a jogi képviselőjük által tárgyalásonként 20 400 Ft-ban felszámított utazási költségről. Mivel pedig a jogi képviselőjük 12 tárgyalási napon jelent meg, az alperest további 244 800 Ft elsőfokú perköltség megfizetésére kell kötelezni a felperesek mint egyetemleges jogosultak javára.

[19] A felperesek a fellebbezésükben kérték továbbá, hogy az ítéltábla emelje fel a beavatkozót terhelő 1 000 000 Ft elsőfokú perköltséget az erre felszámított általános forgalmi adó összegével. Érvelésük szerint az elsőfokú eljárás során bejelentették, hogy a jogi képviselőjük áfa körbe tartozik, ennek ellenére az elsőfokú bíróság áfa nélküli ügyvédi munkadíj megfizetésére kötelezte a beavatkozót.

[20] Az alperes törvényes határidőben nem terjesztett elő fellebbezési ellenkérelmet. A beavatkozó a fellebbezési ellenkérelmében az őt terhelő perköltség felemelésére irányuló fellebbezést alaptalannak tartotta, amelyet azzal indokolt, hogy az elsőfokú bíróság – az általa benyújtott fellebbezésben foglalt okok miatt – jogszabálysértő módon kötelezte őt perköltség megfizetésére, így annak összegét nem lehet felemelni.

[21] Az alperes a fellebbezésében elsődlegesen azt kérte, hogy az ítéltábla az ideiglenes intézkedés alapján már megfizetett 10 000 000 Ft-ot meghaladó részében utasítsa el a felperesek sérelemdíj megfizetése iránti keresetét. A másodlagos fellebbezési kérelme arra irányult, hogy az ítéltábla – az ideiglenes intézkedés alapján már megfizetett 10 000 000 Ft-ra is figyelemmel – szállítsa le az általa fizetendő sérelemdíjat az I. és a III. rendű felperesek esetében személyenként 3 000 000 Ft-ra, a II. és a IV. rendű felperesek esetében pedig

személyenként 1 000 000 Ft-ra, továbbá mellőzze a sérelemdíjak utáni kamatfizetésre kötelezést. Arra hivatkozott, hogy az egészségügyi szolgáltatás során elkövetett hiba csak csekély mértékben volt felróható, amelyet a szakvélemény is megerősített, a felpereseknek okozott személyiségi jogsértés pedig nem volt szándékos. Épp ellenkezőleg: az orvosok a szakmai szabályok figyelembevételével jutottak arra a következtetésre, hogy nem indokolt a császármetszés. Ezért az elsőfokú bíróság tévesen tulajdonított kiemelt jelentőséget a sérelemdíj magánjogi büntetés funkciójának. Nem értékelte a sérelemdíj összecszerúsége körében a károsult közrehatását sem. Figyelmen kívül hagyta továbbá, hogy a felperesek nem pszichikai károk, hanem csak pszichikai elváltozások bekövetkezését állították. Nem tulajdonított jelentőséget annak sem, hogy a II. rendű felperes valójában a saját döntése miatt van távol a családjától, ez az oka annak, hogy nem vesz részt a III. rendű felperes ápolásában és gondozásában. Ezért a mindennapi élete nem nehezült el, lelki sérelmek nem érték, kompenzációt igénylő immateriális hátrányok hiányában tehát nem jogosult sérelemdíjra. Az I., a III. és a IV. rendű felpereseknek megítélt sérelemdíj ugyanakkor eltűzött, és nem igazodik a hasonló ügyekben követett bírói gyakorlathoz. Ennek alátámasztása érdekében hivatkozott a Pécsi Ítéltábla Pf.III.20.014/2020/4., a BDT2016.3578., a Kúria Pfv.21.451/2019/14. és a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.256/2019/4. számú határozataira.

[22] A felperesek a fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítéletnek az alperes által támadott részét helybenhagyni kérték. Arra hivatkoztak, hogy az elsőfokú bíróság által megítélt sérelemdíj nem eltűzött mértékű, hiszen arányban áll az általuk elszenvedett immateriális hátrányokkal. E jogintézmény büntető funkciója a kompenzációs cél mögött csupán másodlagos, így az alperes nem emiatt, hanem az általa okozott jelentős nem vagyoni hátrányokra tekintettel köteles ilyen összegű sérelemdíjat fizetni. Az alperes által hivatkozott eseti döntések nem alkalmasak az összehasonlításra, mert vagy eltérő tényállásúak, vagy pedig korábbi ár- és értékviszonyokon alapulnak. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság által alkalmazott 2023. évi ár- és értékviszonyokat a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.091/2023/9. számú ítélete tükrözi, amely egy oxigénhiányos gyermek részére 28 000 000 Ft, az öt ápoló szüleinek pedig személyenként 18 000 000 Ft sérelemdíjat ítelt meg, továbbá az elsőfokú ítélet meghozatalának napjától kezdődően kamatfizetésre is kötelezte a jogsértőt. Az alperes közrehatásra való hivatkozása nem értelmezhető, továbbá minden alapot nélkülöz az állítása is, hogy az orvosai a szakmai szabályoknak megfelelően jártak el, hiszen e körben jogerős közbenső ítélet született, amelyet nem tehet vitássá. Alaptalan az az érvelése is, hogy őt csupán csekély mértékű felróhatóság terheli. Nincs olyan bírói gyakorlat, amely különbséget tenne pszichikai károk és pszichikai elváltozások között, így az alperes erre is alaptalanul hivatkozott. Az I. és a II. rendű felperesek házassága a III. rendű felperes egészségkárosodása miatt romlott meg, erre tekintettel a II. rendű felperes nem azért nem vesz részt a gyermeke gondozásában, mert így döntött, hanem azért, hogy elkerülje az alperes jogsértése miatt kialakult vitákat. Ennek tükrében nem foghat helyt az a fellebbezési érvelés, hogy a II. rendű felperes nem szenvedett immateriális hátrányokat, továbbá nem indokolt az I., a III. és a IV. rendű felpereseknek megítélt sérelemdíj leszállítása sem.

[23] A beavatkozó a fellebbezésében azt kérte, hogy az ítéltábla elsődlegesen mellőzze a perköltségben való marasztalását, másodlagosan pedig szállítása le az általa fizetendő perköltséget a felperesek beavatkozással összefüggésben felmerült igazolt többletköltségére. A fellebbezés kiterjedt arra is, hogy az ítéltábla egészítse ki az elsőfokú bíróság ítéletét azzal, hogy elbocsátja őt a perből, vagy kötelezze az elsőfokú bíróságot arra, hogy bocsássa el őt a perből. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 43. §-ának (2) bekezdését, mert nem bocsátotta el őt a perből annak ellenére, hogy mindezt egyik fél sem

ellenezte. A beavatkozáshoz fűződő jogi érdeke ugyanis megszűnt akkor, amikor az alperessel kötött felelősségbiztosítási szerződésben foglalt kártérítési limitnek megfelelő összegben megtérítette az alperes részére azt a 10 000 000 Ft-ot, amelyet az alperes az ideiglenes intézkedés alapján a felpereseknek megfizetett, hiszen ezzel megszűnt az alperes felé fennálló helytállási kötelezettsége. Ezzel a mulasztásával az elsőfokú bíróság hivatkozási alapot teremtett arra, hogy őt további perköltség megfizetésére lehessen kötelezni. Emellett az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 341. §-ának (1) bekezdését is, mert anélkül kötelezte őt perköltség megfizetésére, hogy azt a felperesek kérték volna. A felperesek ugyanis a 165. sorszámú beadványukban nem őt, hanem az alperest kérték a beavatkozással kapcsolatos költségeik megtérítésére kötelezni, ezt a kérelmüket pedig utóbb bírói felhívásra sem pontosították, így nem hivatkoztak arra, hogy az alperes helyett a beavatkozóval szemben van perköltségigényük, továbbá nem jelölték meg azt sem, hogy a beavatkozással összefüggésben mely okból és milyen összegben követelnek perköltséget. Megsértette az elsőfokú bíróság a Pp. 346. §-ának (5) bekezdését is, hiszen nem indokolta meg, hogy miért mellőzte a perből való elbocsátását, továbbá mely okból és milyen perköltség megfizetésére kötelezte őt.

[24] A felperesek a fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítéletnek a beavatkozó által támadott rendelkezését helybenhagyni kérték. Érvelésük szerint a beavatkozó nem igazolta, hogy az alperes által kifizetett 10 000 000 Ft-ot megtérítette az alperes részére, ezért nem bizonyította, hogy megszűnt a beavatkozáshoz fűződő jogi érdeke. Az elsőfokú bíróság tehát nem sértette meg a Pp. 43. §-ának (2) bekezdését akkor, amikor a beavatkozót nem zárta ki a perből. Amennyiben pedig kizárta volna, akkor is köteleznie kellett volna őt a beavatkozással felmerült többletköltségek megfizetésére. Nem sérült a Pp. 341. §-ának (1) bekezdése sem, mert a felperesek a 165. sorszámú beadványuk tartalma szerint valójában nem az alperest, hanem a beavatkozót kérték a beavatkozással okozott költségeik megtérítésére kötelezni, az alperes csupán elírás folytán került a beadványba. A beavatkozó aktívan eljár a per során, amely többletmunkát generált a felperesek jogi képviselőjének oldalán, ennek költségét tehát a beavatkozó köteles megtéríteni. E többletköltség összegét az elsőfokú bíróság az R. alapján – mérlegelés útján – helyesen állapította meg, ezért annak leszállítása nem indokolt.

[25] Az ítéltábla a fellebbezések elbírálása során nem lépte át a fellebbezési kérelmek és ellenkérelmek korlátait [Pp. 370. §-ának (1) bekezdése], olyan eljárási szabálysértést vagy téves anyagi pervezetést ugyanis, amely erre okot adott volna, nem észlelt [Pp. 370. §-ának (2)-(4) bekezdései]. Ezért – fellebbezés hiányában – nem érintette az elsőfokú ítélet azon részét, amelyben az elsőfokú bíróság elbírált az I. rendű felperes kártérítési keresetét, részben elutasította a II. és a IV. rendű felperesek sérelemdíj megfizetése iránti keresetét, valamint – az ideiglenes intézkedés alapján nyújtott részteljesítést elszámolva – személyenként 5 000 000 Ft tőketartozás erejéig alaposnak találta az I. és a III. rendű felperesek sérelemdíj iránti keresetét. Kizárólag abban foglalt állást, hogy az elsőfokú bíróság az alperes fellebbezésében írt okok miatt jogszabálysértően kötelezte-e őt ezt meghaladó sérelemdíj és kamat megfizetésére, továbbá a felperesek és a beavatkozó fellebbezésében írt okok miatt jogsértően döntött-e a perköltségről. Ennek eredményeként az alperes fellebbezését kisebb részben, a felperesek fellebbezését nagyobb részben, a beavatkozó fellebbezésében pedig teljesen megalapozottnak találta.

[26] Az elsőfokú bíróság a tényállást az alperes fellebbezésével érintett körben helyesen állapította meg, amelyet az alperes maga sem tett vitássá. Az ebből levont jogi következtetésekkel azonban az ítéltábla csak részben értett egyet.

[27] Azt, hogy az I. és a III. rendű felperesek jogosultak sérelemdíjra, az alperes a fellebbezésében nem tette vitássá, az ő esetükben ugyanis csupán a sérelemdíj mértékét kifogásolta. Az e körben előadott érvelése azonban nem volt alapos. Az elsőfokú bíróság ugyanis a Ptk. 2:52. §-a (3) bekezdésének helyes alkalmazásával: az eset körülményeinek okszerű mérlegelésével állapította meg az I. és a III. rendű felpereseket megillető sérelemdíj mértékét.

[28] Először is: részletesen és hiánytalanul számba vette, valamint kellő súllyal értékelte a jogsértésnek az I. és a III. rendű felperesekre gyakorolt jelentős hatását: az általuk elszenvedett rendkívül nagymértékű immateriális hátrányokat. Az ítéltábla az elsőfokú ítélet erre vonatkozó megállapításait nem kívánja megismételni, azokra csupán visszautal. A fellebbezés tükrében kizárólag azt emeli ki, hogy a jogsértés az aggálymentes pszichológus szakvélemény szerint nem pszichés elváltozást, hanem kifejezetten pszichoterápiát/szakorvosi kezelést igénylő pszichés megbetegedést idézett elő az I. rendű felperesnél, amit a sérelemdíj mértékének meghatározása során nem lehetett figyelmen kívül hagyni.

[29] Másodszor: alap nélkül hivatkozott az alperes arra, hogy az orvosai a szakmai szabályoknak megfelelően jártak el, mint ahogy arra is, hogy az I. rendű felperes közrehatott az őt ért immateriális hátrányok bekövetkezésében. Az a kérdés ugyanis, hogy a szülésnél eljáró orvosok megszegték-e szakmai szabályokat, továbbá az I. rendű felperest terheli-e felróható közrehatás, a sérelemdíj iránti kereset jogalapjához tartozott. Ezért mindezt a jogerős rész- és közbenső ítélet már eldöntötte, méghozzá akként, hogy az alperes orvosai – e határozat rendelkező részében részletesen körülírt magatartásukkal – megsértették a szakmai szabályokat és az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 77. §-ának (3) bekezdésében foglalt gondossági követelményt, az I. rendű felperest pedig nem terheli közrehatás. Ezeket a megállapításokat az alperes a jogerős rész- és közbenső ítélet anyagi jogerőhatása folytán nem tehetette vitássá [Pp. 360. §-ának (1) bekezdése], így az ezzel ellentétes érvelése teljes mértékben súlytalan volt. Alap nélkül hivatkozott arra is, hogy az orvosait csupán csekély mértékű felróhatóság terheli, olyan körülményeket ugyanis, amelyek e következtetést megalapoznák, sem az elsőfokú eljárás során, sem pedig a fellebbezésében nem adott elő, így azok fennállását nem is igazolta. Ezért helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes jogsértő magatartásának felróhatósága átlagosnak, a jogsértés mértéke viszont jelentősnek minősül, hiszen kiemelt fontosságú személyiségi jogok szenvedtek sérelmet: az I. rendű felperes esetében a családban éléshez való jog, a III. rendű felperes esetében pedig a testi épséghez és az egészséghöz fűződő jog.

[30] Harmadszor: az elsőfokú bíróság – az elsőfokú ítélet [112]-[117] pontjainak tartalma szerint – nem a sérelem bekövetkezésekor, azaz 2017-ben, hanem az elbírálás időpontjában, azaz 2023-ban fennálló ár- és értékviszonyokat vette alapul az I. és a III. rendű felpereseket megillető sérelemdíj mértékének megállapítása során. A felperesek a fellebbezési ellenkérelmük tanúsága szerint maguk is így értelmezték az elsőfokú bíróság ítéletét, az alperes pedig a fellebbezésében nem kifogásolta az elbíráláskori ár- és értékviszonyok alkalmazását. Ennek tükrében az ítéltábla – a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között [Pp. 370. §-ának (1) bekezdése] – nem bírálhatta felül az elsőfokú ítélet azon részét, amely szerint a sérelemdíj mértékét az elbíráláskor uralkodó ár- és értékviszonyok között kell megállapítani, hanem csupán abban foglalhatott állást, hogy az I. és a III. rendű felperesek részére megítélt sérelemdíj megfelel-e ezeknek az ár- és értékviszonyoknak.

[31] Ennek során azt kellett megvizsgálni, hogy az elsőfokú ítélet ezen része kielégíti-e az egységesség követelményét, azaz azt a jogos társadalmi igényt, hogy a bíróságok hasonló időpontban bekövetkezett hasonló nem vagyoni sérelmekért hasonló nagyságrendű kárpótlást nyújtsanak. A hasonló immateriális hátrányok esetén követett bírói gyakorlat bemutatására azonban nem voltak alkalmasak az alperes fellebbezésében hivatkozott azon eseti döntések, amelyek egy hozzátartozó halála folytán elszenvedett nem vagyoni sérelmek tárgyában születtek (Pécsi Ítéltábla Pf.III.20.014/2020/4., BDT2016.3578., Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.256/2019/4.), ezek az immateriális hátrányok ugyanis nem hasonlíthatók össze azokkal a nem vagyoni sérelmekkel, amelyeket egy súlyosan egészségkárosodott gyermeknek és az őt ápoló édesanyjának kell átélnie. Bár az alperes hivatkozott a Kúria Pfv.III.21.451/2019/14. számú ítéletére is, ez a határozat is csak részben volt alkalmas az összehasonlításra, az ugyanis egy oxigénhiányos állapotban és Down szindrómával megszületett gyermeknek és hozzátartozóinak a jelen perben irányadó időponttól jóval korábbi: 2009. évi ár- és értékviszonyok között ítélte meg nem vagyoni kártérítést. Ezzel szemben jól példázza a hasonló ügyekben követett bírói gyakorlatot a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.091/2023/9. számú ítélete, amely az elbíráláskor, azaz 2023-ban uralkodó ár- és értékviszonyok között 28 000 000 Ft nem vagyoni kártérítést ítélte meg egy olyan gyermek részére, aki a születésekor a III. rendű felpereshez hasonlóan súlyos egészségkárosodást szenvedett, az őt ápoló-gondozó szüleinek pedig személyenként 18 000 000 Ft nem vagyoni kárpótlást adott. Ugyancsak megfelelő viszonyítási alap a Kúria Pfv.III.20.022/2020/4. számú ítélete, amely a III. rendű felpereshez hasonló sérelmet szenvedett gyermeknek az elbíráláskor, azaz 2019-ben uralkodó ár- és értékviszonyok között 25 000 000 Ft, az őt ápoló édesanyjának pedig 15 000 000 Ft nem vagyoni kárpótlást nyújtott. Jól látható, hogy az elsőfokú bíróság által az I. és a III. rendű felperesek részére megítélt sérelemdíj igazodik a fenti határozatokkal fémjelzett bírói gyakorlathoz, így megfelel az elbíráláskor, azaz 2023-ban uralkodó ár- és értéviszonyoknak, továbbá az egységesség követelményének is, ezért ezek leszállítására nem volt ok.

[32] Arra ugyanakkor helytállóan hivatkozott az alperes, hogy az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg az I. és a III. rendű felpereseket megillető sérelemdíj után járó késedelmi kamat kezdő időpontját. A Ptk. 2:52. §-ának (2) bekezdése alapján a sérelemdíjra is megfelelően alkalmazandó Ptk. 6:534. §-a (1) bekezdésének második mondata értelmében ugyanis az elbíráláskor fennálló ár- és értékviszonyok alkalmazása esetén a jogsértő az értékmegállapítás időpontjától kezdődően köteles késedelmi kamatot fizetni. Mivel az értékmegállapítás időpontja az elsőfokú ítélet meghozatalának napja volt, az ítéltábla úgy rendelkezett, hogy az alperes az I. és a III. rendű felpereseket megillető sérelemdíj után 2023. február 9. napjától a kifizetés napjáig köteles az elsőfokú bíróság ítéletében meghatározott mértékben kamatot fizetni. Ennek megfelelően mellőzte az alperes kötelezését arra, hogy fizessen meg az I. és a III. rendű felperesek részére személyenként 5 000 000 Ft után 2017. július 10. napjától a kifizetés napjáig kamatot, hiszen az alperes az ideiglenes intézkedés alapján teljesített részösszegeket a kamatfizetés kezdőnapja előtt megfizette az I. és a III. rendű felpereseknek, így őt ezen részösszegek után nem terheli kamatfizetési kötelezettség.

[33] Az alperes – a fellebbezésének tartalma szerint – a II. és a IV. rendű felperesek esetében nemcsak a nekik megítélt sérelemdíj mértékét, hanem a sérelemdíjra való jogosultságot is vitássá tette. Az elsődleges fellebbezési kérelme ugyanis arra irányult, hogy az ítéltábla az ideiglenes intézkedés alapján nyújtott részteljesítést meghaladóan utasítsa el a felperesek sérelemdíj iránti keresetét. Mivel pedig az alperes az ideiglenes intézkedés alapján

csak az I. és a III. rendű felperesek részére teljesített kifizetést, ez a fellebbezési kérelem magában foglalta azt az érvelést, hogy a II. és a IV. rendű felperesek alap nélkül követeltek sérelemdíjat. Ezzel azonban az ítéltábla nem értett egyet. Az alperes jogerős rész- és közbenső ítéletben megállapított személyiségi jogsértése miatt ugyanis mind a II., mind pedig a IV. rendű felpereseket olyan immateriális sérelmek érték, amelyek a Ptk. 2:52. §-ának (1) és (3) bekezdései alapján sérelemdíj alkalmazását tették szükségessé. Arra ugyanakkor már helyesen hivatkozott az alperes, hogy e sérelemdíj mértékét az elsőfokú bíróság mind a II., mind pedig a IV. rendű felperes esetében aránytalanul magas összegben határozta meg.

[34] Annak eldöntése során, hogy a II. és a IV. rendű felperesek milyen mértékű immateriális sérelmeket szenvedtek, abból kellett kiindulni, hogy az alperes a jogerős rész- és közbenső ítélet szerint a családban éléshez való jogukat sértette meg. Ezért azt kellett megvizsgálni, hogy a II. és a IV. rendű felperesek a III. rendű felperes születését megelőzően milyen szerepet tölthettek be a családban, és azt miként változtatta meg az a tény, hogy a III. rendű felperes az alperes hibájából súlyosan egészségkárosodott állapotban jött világra.

[35] E körben a II. rendű alperesről – a saját előadása, a kihallgatott tanúk vallomásai és a keresetlevélhez csatolt bontóperes iratok alapján – azt lehetett megállapítani, hogy rövid érzelmi kapcsolatot követően 2017. január 10-én kötött házasságot az I. rendű felperessel, aki ekkor már terhes volt a III. rendű felperessel. A családba való beilleszkedése azonban B. J.-né tanúvallomása szerint nem volt zökkenőmentes, mert noha az I. rendű felperes szerette volna magához venni a nagymamájával élő IV. rendű felperest, a II. rendű felperes „a gyermekneveléssel kapcsolatos dolgokat másként látta”, ezért a IV. rendű felperes végül maradt a nagymamájánál (138. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 7. oldalának 10. bekezdése). Azt követően pedig, hogy a III. rendű felperes megszületett, e tanú szerint minden probléma az I. rendű felperes nyakába szakadt, a II. rendű felperes ugyanis nem vette ki a részét a III. rendű felperes gondozásából, sőt: még soha nem is volt egyedül vele (138. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 9. oldalának 1. és 10. oldalának 4. bekezdései). Mindezt nemcsak B. Gy. tanú erősítette meg (ugyanezen tárgyalási jegyzőkönyv 6. oldalának utolsó bekezdése), hanem az I. rendű felperes is, aki a 175. sorszámú pszichológus szakvélemény tanúsága szerint úgy nyilatkozott a szakértői vizsgálata során, hogy csalódott a II. rendű felperesben, mert „kocsmába jár, nekem nem segít” (e szakvélemény 4. oldala). Ez a helyzet pedig a válás, majd az I. és a II. rendű felperesek közötti érzelmi kapcsolat végleges megszűnése után sem változott meg, amit a II. rendű felperes is elismert, hiszen ő maga mondta azt, hogy nem segít sokat a kislánya ápolásában, és csupán ritkán látja őt (126. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 8. oldalának 8. bekezdése).

[36] Mindettől függetlenül nem férhet kétség ahhoz, hogy az alperes jogsértése folytán a II. rendű felperes is olyan nem vagyoni sérelmeket szenvedett, amelyek nem minősíthetők bagatellnek, így sérelemdíj alkalmazására adnak okot. A 175. sorszámú pszichológus szakvélemény szerint ugyanis az I. rendű felperessel fennálló párkapcsolatát elnehezítette a III. rendű felperes állapota és az ezzel járó valamennyi nehézség (e szakvélemény 9. oldala). Ezen felül ugyanezen szakvélemény szerint a vele és a III. rendű felperessel történtek a II. rendű felperes diszharmonikus személyiségét is negatív irányba befolyásolták, mert erősítették a depresszív tünetképződést, az impulzivitást, a szabálytalan életvezetést, a felelősségelhárítást, az alacsony önértékelést, az önminősítési szélsőségeket és a dependenciához vonzódo attitűdöt. Erre tekintettel a II. rendű felperes is pszichoterápiás/szakorvosi kezelésre szorul (e szakvélemény 9. oldala).

[37] Bár ezek az immateriális hátrányok indokolttá tették sérelemdíj alkalmazását, nem lehet vita tárgya, hogy azok nem hasonlíthatók össze egy olyan szülő nem vagyoni sérelmeivel, aki részt vesz a sérült gyermeke mindennapi életében, és az ezzel járó valamennyi nehézséget felvállalva ápolja, gondozza, ellátja és kezelésekre hordozza őt. A sérült gyermeket ápoló és a tőle különélő szülők közötti különbséget a bírói gyakorlat is tükrözi. Jó példa erre a Fővárosi Ítéltábla Pf.20.650/2016/5. számú ítélete, amely noha elismerte egy 2009-ben oxigénhiányos állapotban világra jött gyermek különélő szülőjének nem vagyoni kártérítéshez való jogát, annak mértékét – a károsodás bekövetkezésekor uralkodó ár- és értékviszonyok között – 2 000 000 Ft-ban határozta meg, ami csupán a negyede volt a gyermeket ápoló szülő részére megítélt 8 000 000 Ft-nak.

[38] Ez a megközelítés a II. rendű felperes esetében is irányadó volt, aki – a felperesek fellebbezési ellenkérelmével ellentétben – nem a körülmények kényszerítő ereje, hanem a saját döntése miatt nem vesz részt a III. rendű felperes ápolásában és gondozásában, hiszen az ezzel járó nehézségeket már az I. rendű felperessel való együttélése alatt sem vállalta fel. Ezért az eset körülményeivel, ezen belül is a jogsértésnek a II. rendű felperesre gyakorolt hatásával, az ezúttal is alkalmazott elbíráláskori ár- és értékviszonyokkal, valamint a hasonló ügyekben követett bírói gyakorlattal 5 000 000 Ft sérelemdíj állt arányban, amely megfelelően érzékeltette a gyermeket mindennap ápoló I. rendű felperes és a gyermek ápolásához érdemi segítséget nem nyújtó II. rendű felperes által elszenvedett nem vagyoni hátrányok közötti jelentős különbséget. Annak további leszállítása ugyanakkor nem volt indokolt, az alperes fellebbezésében hivatkozott azon érvelés ugyanis, amely az I. és a III. rendű felperesek esetében a jelen ítélet [29] pontjában kifejtett okok miatt nem volt megalapozott, ugyanezen indokok miatt a II. rendű felperes esetében sem foghatott helyt. Az alperes a leszállított sérelemdíj után – az ítélet [32] pontjában kifejtett okok miatt – csak az elsőfokú ítélet meghozatalának napjától, azaz 2023. február 9-től köteles késedelmi kamatot fizetni.

[39] Annak eldöntése során, hogy a IV. rendű felperest milyen nem vagyoni sérelmek érték a III. rendű felperes egészségkárosodása folytán, abból kellett kiindulni, hogy a IV. rendű felperes az I. rendű felperes előadása és B. J.-né tanúvallomása szerint a születése óta a nagymamájával: B. J.-nével él. Bár kétéves koráig az édesanyja: az I. rendű felperes is velük lakott, ő ekkor munkavégzési céllal Bp-re költözött. Noha később visszaköltözött Mk.-re, a IV. rendű felperes nem költözött be az I. és a II. rendű felperesek közös albérlésébe, hanem a nagymamájánál maradt, amelynek oka az volt, hogy a II. rendű felperes „másképp látta a gyermekneveléssel kapcsolatos dolgokat” (138. sorszámu tárgyalási jegyzőkönyv 7. oldalának 10. bekezdése). Mindez a III. rendű felperes megszületése után sem változott meg, hiszen a IV. rendű felperes ekkor maga döntött úgy, hogy a nagymamájánál marad (ugyanezen jegyzőkönyv 9. oldalának utolsó bekezdése). Ennek oka B. J.-né tanú szerint az volt, hogy a gyermek számára mindig is ő igyekezett biztosítani az egészséges gyermekkort, így ő volt a biztos pont az életében (ugyanezen jegyzőkönyv 8. oldalának 1. és 10. oldalának 2. bekezdései). Erre tekintettel a tanú úgy fogalmazott, hogy miután kiskorától ő neveli a IV. rendű felperest, a gyermeket „ez az egész dolog másként érintette” (ugyanezen jegyzőkönyv 8. oldalának 1. bekezdése).

[40] Mindez azt igazolta, hogy a IV. rendű felperes már a III. rendű felperes megszületése előtt is elsősorban a nagymamájához kötődött, amelyen a III. rendű felperes

egészségkárosodása nem változtatott. Ettől függetlenül nem lehet vita tárgya, hogy az alperes jogsértése folytán őt is érték olyan immateriális sérelmek, amelyek sérelemdíj alkalmazására adnak okot, hiszen ő is tagja a III. rendű felperes családjának, így rá is kihatnak azok a nehézségek, amelyeket e gyermek egészségkárosodása idézett elő. Ez a IV. rendű felperes esetében abban mutatkozik meg, hogy – az I. rendű felperes előadása és B. J.-né tanúvallomása szerint – nem tudja elmélyíteni a kapcsolatát az édesanyjával, akinek nincs ideje arra, hogy a III. rendű felperes mellett vele is kellő időt töltsön. Az ebből eredő nem vagyoni hátrányok azonban jóval kisebbek, mint azok az immateriális sérelmek, amelyeket egy olyan gyermeknek kell elszenvednie, aki a sérült testvérének születése előtt nem a nagymamájával, hanem a szüleivel élt együtt, hiszen ő sokkal jobban megszenvedti azt, hogy a szüleinek – a sérült testvér ápolása és gondozása miatt – nem marad rá elég ideje. Emellett nem lehet figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a nagymamájánál lakó IV. rendű felperes sohasem élt együtt a III. rendű felperessel, így nem kellett átélnie azokat a nehézségeket, amelyek a III. rendű felperes egészségkárosodásával együtt járnak.

[41] Ebből az következik, hogy a IV. rendű felperesnek nem lehetett megítélni olyan nagyságrendű sérelemdíjat, amely a hasonlóan súlyos egészségkárosodást elszenvedett testvérükkel és az őt ápoló szüleikkel együttélő gyermekeket megilleti. Az ilyen gyermekek esetében követett bírói gyakorlatot a Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.482/2019/5. számú ítélete szemlélteti, amely egy 2016-ban elszenvedett közlekedési baleset miatt vigil kómába került sértett testvérének – a sérelem bekövetkezésekor uralkodó ár- és értékviszonyok között – 6 000 000 Ft sérelemdíjat ítélt meg. Jó példa a Pécsi Ítéltábla Pf.III.20.078/2021/4. számú ítélete is, amely a III. rendű felpereshez hasonló egészségkárosodást elszenvedett sértett testvérének a 2016-ban uralkodó ár- és értékviszonyok között szintén 6 000 000 Ft kárpótlás nyújtott.

[42] Jól látható, hogy a IV. rendű felperes a hivatkozott ítéletekkel érintett gyermekeknél kisebb nem vagyoni sérelmeket szenvedett el, ezért az azokban foglalt összegnél alacsonyabb sérelemdíjra tarthatott igényt, még azzal együtt is, hogy az ő esetében e díjat az idézett döntésekben alapul vett időpontnál későbbi: az elbíráláskor, azaz 2023-ban uralkodó ár- és értékviszonyok figyelembevételével kellett számszerűsíteni. Ennek tükrében az eset körülményeivel, ezen belül is a jogsértésnek a IV. rendű felperesre gyakorolt hatásával, valamint a hasonló ügyekben követett bírói gyakorlattal 5 000 000 Ft sérelemdíj állt arányban, amely – az elbíráláskor uralkodó ár- és értékviszonyok között – megfelelően érzékeltette a nagymamájával élő, és elsősorban hozzá kötődő IV. rendű felperes, valamint a sérült testvéreivel és az őket ápoló szüleivel együttélő gyermekek által elszenvedett nem vagyoni hátrányok közötti jelentős különbséget. Annak további leszállítása ugyanakkor nem volt indokolt, az alperes fellebbezésében hivatkozott azon érvelés ugyanis, amely az I. és a III. rendű felperesek esetében a jelen ítélet [29] pontjában kifejtett okok miatt nem volt megalapozott, ugyanezen indokok miatt a IV. rendű felperes esetében sem foghatott helyt. Az alperes a leszállított sérelemdíj után – az ítélet [32] pontjában kifejtett okok miatt – csak az elsőfokú ítélet meghozatalának napjától, azaz 2023. február 9-től köteles késedelmi kamatot fizetni.

[43] A részben megváltoztatott elsőfokú döntés folytán módosult az elsőfokú pernyertességi arány, ezért az ítéltáblának nemcsak a felperesek és a beavatkozó fellebbezése folytán, hanem ezen okból is felül kellett bírálnia az elsőfokú bíróság perköltséggel kapcsolatos döntését. Ennek során egyetértett a felperesek és a beavatkozó azon érvelésével, amely szerint az elsőfokú ítélet indokolása ebben a körben súlyosan hiányos volt,

hiszen nem tartalmazta a pertárgyértéket, az abban foglalt pernyertességi arányt alátámasztó számítást, a jogi képviselői munkadíjak mértékét és elszámolását, továbbá azt sem, hogy az elsőfokú bíróság a felperesek kérelme ellenére miért nem alkalmazta a Pp. 83. §-ának (3) bekezdését, és a beavatkozás folytán milyen többletköltségek megfizetésére kötelezte a beavatkozót. Ezeket a hiányosságokat az ítéltáblának kellett pótolnia.

[44] Az elsőfokú perértéket a felperesek a fellebbezésükben helyesen számították ki, hiszen az az I. rendű felperes esetében 18 000 000 Ft sérelemdíjból, havi 393 480 Ft járadék egyévi összegéből: 4 721 760 Ft-ból és további 34 986 Ft kártérítési igényből állt, így valóban 22 756 746 Ft-ot tett ki. A többi felperes keresetének perértéke az általuk érvényesített sérelemdíj tőkeösszegéhez igazodott, azaz a II. rendű felperes esetében 14 000 000 Ft-nak, a III. rendű felperes esetében 30 000 000 Ft-nak, a IV. rendű felperes esetében pedig 10 000 000 Ft-nak felelt meg. Mivel a felperesek nem a Pp. 36. §-a és 37. §-ának a) pontja szerinti pertársak voltak, az őket megillető perköltségre az érdekeltségük arányában tarthattak igényt, az őket terhelő perköltséget pedig ugyanilyen arányban voltak kötelesek viselni [Pp. 87. §-ának (2) bekezdése]. A felperesek érdekeltségi arányát a követeléseik perértékének a teljes perértékhez, azaz 76 756 746 Ft-hoz viszonyított aránya alapján lehetett megállapítani, amely az I. rendű felperes esetében 29,65%, a II. rendű felperes esetében 18,24%, a III. rendű felperes esetében 39,08%, a IV. rendű felperes esetében pedig 13,03% volt.

[45] Mivel az I. rendű felperes teljes pernyertes lett, teljes összegben igényt tarthatott a keresetéhez kapcsolódóan felmerült perköltségre [Pp. 83. §-ának (1) bekezdése], amely a jogi képviselőjének munkadíjából és utazási költségéből állt. A munkadíj összegét az R. 3. §-ának (6) bekezdése alapján helyesen határozta meg az R. 3. §-ának (2) bekezdése szerinti mérték kétszeresében, ez igazodott ugyanis a jogi képviselője által e bonyolult megítélésű és hosszúra nyúlt jogvitában kifejtett ügyvédi tevékenység mennyiségéhez és minőségéhez. Erre tekintettel az I. rendű felperes alappal követelt 1 765 404 Ft + áfa, azaz 2 242 063 Ft jogi képviselői munkadíjat. Ehhez hozzá kellett számítani a felperesek jogi képviselőjének utazási költségéből az I. rendű felperes keresetére eső arányos részt. Mivel e jogi képviselő 11 elsőfokú tárgyalási napon jelent meg (22., 30., 38., 107., 115., 126., 129., 138., 150., 153. és 185. sorszámú jegyzőkönyvek), tárgyalásonként 20 400 Ft x 11 alkalom, azaz 224 400 Ft utazási költsége merült fel, amelyből az I. rendű felperes keresetére 29,65%, azaz 66 333 Ft jutott. Így az alperes az I. rendű felperes részére összesen 2 308 396 Ft elsőfokú perköltség megfizetésére köteles.

[46] A II. rendű felperes 14 000 000 Ft perértékű sérelemdíj iránti keresete 5 000 000 Ft erejéig, azaz 35,71%-ban volt alapos. Mivel a Kúria a Pfv.IV.21.949/2012/4. számú ítéletében már azt a követelést is nyilvánvalóan eltúlzottnak minősítette, amely 40,88%-ban vezetett eredményre, a II. rendű felperes 35,71%-ban alapos sérelemdíj iránti követelése értelemszerűen ugyanígy minősült. Erre tekintettel az ő esetében nem lehetett alkalmazni a Pp. 83. §-ának (3) bekezdését, így az e körben felmerült elsőfokú perköltségről a Pp. 83. §-ának (2) bekezdése alapján kellett döntést hozni. Ennek során azonban az ítéltábla már nemcsak a sérelemdíj iránti keresetet vehette figyelembe, hanem a II. rendű felperes jogsértés megállapítása iránt előterjesztett megalapozott kereseti kérelmét is, amelynek tükrében a II. rendű felperes és az alperes pernyertességi aránya közel azonos volt. E keresettel összefüggésben a II. rendű felperes – az I. rendű felperes esetében alkalmazott számítási mód szerint – az R. 3. §-ának (2) bekezdésében foglalt mérték kétszeresének, azaz 1 240 000 Ft + áfának, azaz 1 574 800 Ft-nak megfelelő összegű jogi képviselői munkadíjra, és a jogi képviselő utazási költségéből a II. rendű felperes keresetére eső részre, azaz 40 931 Ft-ra

tarthatott igényt, amely összesen 1 615 731 Ft-ot tett ki. Bár az alperes a II. rendű felperestől eltérő módon – ügyvédi megbízási szerződés alapján – számította ki az őt megillető jogi képviselői munkadíjat, az ítéltábla az R. 2. §-ának (2) bekezdése alapján a II. rendű felperes által felszámított összegnél magasabb perköltséget nem tartott indokoltnak megállapítani az alperes esetében sem, hiszen mindkét jogi képviselő ugyanolyan minőségű és mennyiségű munkát végzett el, továbbá ugyanolyan utazási költségük keletkezett (mindketten Bp.-ről utaztak E.-be). Ezért a II. rendű felperes és az alperes azonos mértékű perköltséget előlegeztek meg, így – a közel azonos pernyertességi arányra figyelemmel – a Pp. 83. §-a (2) bekezdésének utolsó mondata alapján egyikük sem köteles a másiknak elsőfokú perköltséget fizetni.

[47] A III. rendű felperes 30 000 000 Ft perértékű keresete teljes mértékben alapos volt, ezért az alperes köteles – az I. rendű felperes esetében alkalmazott számítási mód szerint – az R. 3. §-ának (2) bekezdésében foglalt mérték kétszeresének, azaz 2 200 000 Ft + áfának, azaz 2 794 000 Ft-nak megfelelő összegű jogi képviselői munkadíj, és a jogi képviselő utazási költségéből a III. rendű felperes keresetére eső rész, azaz 87 696 Ft megfizetésére, amely összesen 2 881 696 Ft-ot tett ki [Pp. 83. §-ának (1) bekezdése].

[48] A IV. rendű felperes 10 000 000 Ft perértékű keresete 50%-ban vezetett eredményre, amely azt jelenti, hogy az összecszerűség tekintetében bírói mérlegeléstől függő követelése nem volt nyilvánvalóan eltúlzott. Ezért az ő esetében már alkalmazni lehetett a Pp. 83. §-ának (3) bekezdését, amely folytán úgy kellett tekinteni, hogy a IV. rendű felperes a marasztalási összeg erejéig teljes pernyertes lett. Ezért az alperes 5 000 000 Ft perérték alapulvételével köteles – az I. rendű felperes esetében alkalmazott számítási mód szerint – az R. 3. §-ának (2) bekezdésében foglalt mérték kétszeresének, azaz 500 000 Ft + áfának, azaz 635 000 Ft-nak megfelelő összegű jogi képviselői munkadíj, és a jogi képviselő utazási költségéből a IV. rendű felperes keresetére eső rész, azaz 29 440 Ft megfizetésére, amely összesen 664 440 Ft-ot tett ki.

[49] A kifejtett okok miatt az ítéltábla mellőzte az elsőfokú ítélet perköltséggel kapcsolatos és – az egyetemlegesség rendelkező részi feltüntetésének elmaradása miatt – egyébként is pontatlan rendelkezését, amely helyett a fentieknek megfelelően rendelkezett az elsőfokú perköltség viseléséről.

[50] A beavatkozó a fellebbezésében alappal kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság perköltség megfizetésére kötelezte őt, a felperesek azon fellebbezése tehát, amely a beavatkozó által fizetendő elsőfokú perköltség felemelésére irányult, nem foghatott helyt. E fellebbezési kérelmek elbírálása során az ítéltábla abból indult ki, hogy nincs olyan jogszabály, amely alapján az ítélet anyagi jogerőhatása kihatna a beavatkozó, azaz felelősségbiztosító és a felperesek, azaz a károsultak közötti jogviszonyra. Nem tekinthető ilyennek az 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1959. évi Ptk.) 559. §-ának (4) bekezdése és a Ptk. 6:474. §-ának (3) bekezdése sem, e jogszabályi rendelkezések ugyanis csak az alperes, azaz a biztosított és a beavatkozó, azaz a felelősségbiztosító egymás közti jogviszonyát érintik, így nem változtatnak azon az általános szabályon, hogy a felperesek, azaz a károsultak közvetlenül nem érvényesíthetnek igényt a beavatkozóval, azaz a felelősségbiztosítóval szemben [1959. évi Ptk. 559. §-ának (2) bekezdése, Ptk. 6:473. §-ának (1) bekezdése]. Erre tekintettel a beavatkozó nem tekinthető önálló beavatkozónak (Kúria BH2019.274. szám alatt közzétett Pfv.I.20.826/2018/9. számú határozata). Ezért a felperesek

a Pp. 90. §-ának (2) bekezdése alapján csak a beavatkozással felmerült perköltségük megtérítését követelhatték a beavatkozótól.

[51] Ilyen címen azonban az elsőfokú eljárás során nem számítottak fel perköltséget a beavatkozóval szemben. Ennek oka egyrészt az, hogy a 165. sorszámú beadványukban nem a beavatkozót, hanem az alperest kérték marasztalni a beavatkozással felmerült perköltségükben, e beadványukat pedig a 168. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben foglalt bírói felhívás ellenére sem pontosították, így e mulasztásukat a fellebbezésükben már nem pótolhatták, azaz nem hivatkozhattak arra, hogy e beadványban valójában nem az alperestől, hanem a beavatkozótól követeltek perköltséget. Másrészt a felperesek a beavatkozással kapcsolatban felmerült perköltségigényüket nem a Pp. 81. §-ának megfelelően számították fel, annak összegét ugyanis nem jelölték meg, és annak indokait sem adták elő, hogy miért tekintik az általuk felszámított összeget a beavatkozó által előidézett kiadásnak. Erre tekintettel helytállóan hivatkozott a beavatkozó arra, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 81. §-ának megsértésével kötelezte őt a felperesek részére perköltség megfizetésére. A beavatkozó fellebbezése ugyanakkor abban az esetben is alapos lett volna, ha a felperesek vele szemben a Pp. 81. §-ában írt módon számítottak volna fel perköltséget az elsőfokú eljárás során. A beavatkozó ugyanis az elsőfokon megtett nyilatkozatait és indítványait szinte kivétel nélkül mindig az alpereshez igazította, így nem okozott többletmunkát a felperesek jogi képviselőjének, ezért a felperesek perköltségigénye vele szemben érdemben sem volt alapos. Erre tekintettel az ítéltábla mellőzte a beavatkozó marasztalását a felperesek perköltségében.

[52] Bár a beavatkozó a fellebbezésében sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem zárta ki őt a perből, ez az érvelése nem volt megalapozott. Az alperes ugyanis az elsőfokú bíróság ideiglenes intézkedése alapján nyújtott részteljesítést az I. és a III. rendű felpereseknek, amely nem helyettesítette a per érdemi elbírálását, így nem fűződött hozzá anyagi jogerőhatás [Pp. 360. §-ának (1) bekezdése]. Ezért elviekben nem volt kizárt az, hogy az elsőfokú bíróság utóbb olyan érdemi döntést fog hozni, amelyben az ideiglenes intézkedés alapján teljesített részösszegnél alacsonyabb összeg megfizetésére kötelezi az alperest. Mindez azt jelenti, hogy a felelősségbiztosító beavatkozáshoz fűződő jogi érdeke akkor sem szűnt volna meg, ha a beavatkozó igazolta volna, hogy az alperes részére a kártérítési limitnek megfelelő összegben megtérítette az ideiglenes intézkedés alapján általa nyújtott részteljesítést. Az ugyanakkor kétségtelenül sértette az elsőfokú eljárás szabályait, hogy az elsőfokú bíróság nem bírálta el a beavatkozó perből való kizárás iránt előterjesztett kérelmét, ennek az eljárási szabálysértésnek azonban nem volt kihatása sem a per érdemére, sem pedig a beavatkozót terhelő perköltségre, hiszen a beavatkozó a jogerős döntés szerint nem köteles perköltséget fizetni a felperesek részére.

[53] A kifejtett okok miatt az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján – a rendelkező részben írt módon – részben megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta.

[54] Az alperes fellebbezése az I. rendű felperes esetében nem volt eredményes, ezért köteles megfizetni az I. rendű felperes részére 13 000 000 Ft összegű fellebbezési perérték után az R. 3. §-ának (2) és (5) bekezdései, valamint 4/A. §-a alapján 295 000 Ft + áfa, azaz 374 650 Ft másodfokú ügyvédi munkadíjat, továbbá a jogi képviselőjének másodfokon felmerült 40 000 Ft utazási költségéből az I. rendű felperes 29,56%-os érdekeltségének megfelelő részt, azaz 11 860 Ft-ot [Pp. 83. §-ának (1) bekezdése].

[55] Az alperes fellebbezése az II. rendű felperes esetében 50%-ban eredményes volt, ezért az ítéltábla megállapította, hogy a II. rendű felperes és az alperes a fellebbezéssel kapcsolatos jogi képviselői munkadíjból álló perköltségüket maguk viselik. Ezen felül a másodfokú tárgyaláson való megjelenés kapcsán csak a felperesek jogi képviselője számított fel utazási költséget, az alperes köteles megfizetni az így felmerült 40 000 Ft-ból a II. rendű felperes 18,52%-os érdekeltségének megfelelő rész felét, azaz 3648 Ft-ot [Pp. 83. §-ának (2) bekezdése].

[56] Az alperes fellebbezése a III. rendű felperes esetében nem volt eredményes, ezért köteles megfizetni a III. rendű felperes részére 25 000 000 Ft összegű fellebbezési perérték után az R. 3. §-ának (2) és (5) bekezdései, valamint 4/A. §-a alapján 475 000 Ft + áfa, azaz 603 250 Ft másodfokú ügyvédi munkadíjat, továbbá a jogi képviselőjének másodfokon felmerült 40 000 Ft utazási költségéből a III. rendű felperes 39,08%-os érdekeltségének megfelelő részt, azaz 15 632 Ft-ot [Pp. 83. §-ának (1) bekezdése].

[57] Az alperes 7 000 000 Ft perértékű fellebbezése a IV. rendű felperes esetében 2 000 000 Ft erejéig, azaz 28,57%-ban eredményre vezetett, de mivel a IV. rendű felperes követelése nem volt nyilvánvalóan eltúlzott, az alperes köteles megfizetni a IV. rendű felperes részére a Pp. 83. §-ának (3) bekezdése alapján 5 000 000 Ft perérték után az R. 3. §-ának (2) és (5) bekezdései, valamint 4/A. §-a alkalmazásával 125 000 Ft + áfa, azaz 158 750 Ft másodfokú ügyvédi munkadíjat, továbbá a jogi képviselőjének másodfokon felmerült 40 000 Ft utazási költségéből a IV. rendű felperes 13,03%-os érdekeltségének megfelelő részt, azaz 5212 Ft-ot [Pp. 83. §-ának (1) bekezdése].

[58] Bár az elsőfokú bíróság ezt a rendelkező részben nem jelölte meg, az ítéletének indokolása szerint egyetemlegesen kötelezte az alperest a felperesek részére 2 600 000 Ft perköltség megfizetésére. Ez azonban a kifejtett okok miatt helytelen volt, hiszen a felperesek nem a Pp. 36. §-ában és 37. §-ának a) pontjában írt pertársaságot alkottak, ezért csak az érdekeltségük arányában voltak jogosultak perköltségre [Pp. 87. §-ának (2) bekezdése]. Erre tekintettel az ítéltáblának – a felperesek fellebbezési perértékének meghatározása érdekében – ki kellett számolnia, hogy az elsőfokú bíróság által megítélt 2 600 000 Ft-ból mennyi perköltség jut az egyes felperesekre. Ehhez a felperesek érdekeltségének arányát vette alapul, amely alapján az I. rendű felperesre 29,65%, azaz 770 900 Ft, a II. rendű felperesre 18,24%, azaz 474 240 Ft, a III. rendű felperesre 39,08%, azaz 1 016 080 Ft, a IV. rendű felperesre pedig 13,03%, azaz 338 780 Ft jutott.

[59] Az I. rendű felperes az alperes elleni fellebbezésében 2 242 063 Ft-ra kérte felemelni a neki járó perköltséget, továbbá igényt tartott egyetemleges jogosultként 244 800 Ft-ra is. Ez utóbbi összegből az érdekeltségének arányában 29,65%-ot, azaz 72 583 Ft-ot kellett elszámolni az ő oldalán. Így a fellebbezésének perértéke 2 242 063 Ft + 72 583 Ft – 770 900 Ft, azaz 1 543 746 Ft volt, amely 2 308 396 Ft – 770 900 Ft, azaz 1 537 496 Ft erejéig, vagyis 99,6%-ban eredményes lett. Ezért az ítéltábla kötelezte a túlnyomórészt pervesztes alperest az I. rendű felperes részére az R. 3. §-ának (2) és (5) bekezdései, továbbá 4/A. §-a alapján további 38 594 Ft + áfa, azaz 49 014 Ft jogi képviselői munkadíjból álló másodfokú perköltség megfizetésére [Pp. 83. §-ának (1) bekezdése].

[60] A II. rendű felperes az alperes elleni fellebbezésében 1 574 800 Ft-ra kérte felemelni a neki járó perköltséget, továbbá igényt tartott egyetemleges jogosultként 244 800 Ft-ra is. Ez utóbbi összegből az érdekeltségének arányában 18,24%-ot, azaz 44 652 Ft-ot kellett elszámolni az ő oldalán. Így a fellebbezésének perértéke $1\,574\,800\text{ Ft} + 44\,652\text{ Ft} - 474\,240\text{ Ft}$, azaz 1 145 212 Ft volt, amely nem vezetett eredményre. Mivel azonban az alperes nem terjesztett elő fellebbezési ellenkérelmet, nem tarthatott igényt jogi képviselői munkadíjra, ezért az ítéltábla mellőzte a II. rendű felperes másodfokú perköltségben történő marasztalását.

[61] A III. rendű felperes az alperes elleni fellebbezésében 2 794 000 Ft-ra kérte felemelni a neki járó perköltséget, továbbá igényt tartott egyetemleges jogosultként 244 800 Ft-ra is. Ez utóbbi összegből az érdekeltségének arányában 39,08%-ot, azaz 95 668 Ft-ot kellett elszámolni az ő oldalán. Így a fellebbezésének perértéke $2\,794\,000\text{ Ft} + 95\,668\text{ Ft} - 1\,016\,080\text{ Ft}$, azaz 1 873 588 Ft volt, amely $2\,881\,696\text{ Ft} - 1\,016\,080\text{ Ft}$, azaz 1 865 616 Ft erejéig, vagyis 99,57%-ban eredményes lett. Ezért az ítéltábla kötelezte a túlnyomórészt pervesztes alperest a III. rendű felperes részére az R. 3. §-ának (2) és (5) bekezdései, továbbá 4/A. §-a alapján további 46 990 Ft + áfa, azaz 59 677 Ft jogi képviselői munkadíjból álló másodfokú perköltség megfizetésére [Pp. 83. §-ának (1) bekezdése].

[62] A IV. rendű felperes az alperes elleni fellebbezésében 1 270 000 Ft-ra kérte felemelni a neki járó perköltséget, továbbá igényt tartott egyetemleges jogosultként 244 800 Ft-ra is. Ez utóbbi összegből az érdekeltségének arányában 13,03%-ot, azaz 31 897 Ft-ot kellett elszámolni az ő oldalán. Így a fellebbezésének perértéke $1\,270\,000\text{ Ft} + 31\,897\text{ Ft} - 338\,780\text{ Ft}$, azaz 963 117 Ft volt, amely $664\,440\text{ Ft} - 338\,780\text{ Ft}$, azaz 325 660 Ft erejéig, vagyis 33,81%-ban eredményes lett. Mivel az alperes nem terjesztett elő fellebbezési ellenkérelmet, ebben a körben másodfokú perköltséget nem számíthatott fel. Ezért az ítéltábla őt kötelezte a IV. rendű felperesnek az R. 3. §-ának (2) és (5) bekezdései, továbbá 4/A. §-a alapján felmerült további 24 078 Ft + áfa, azaz 30 579 Ft jogi képviselői munkadíjból álló másodfokú perköltségéből 33,81%, azaz 10 339 Ft megfizetésére [Pp. 83. §-ának (1) bekezdése].

[63] A kifejtett okok miatt az alperest az I. rendű felperes részére 423 664 Ft, a II. rendű felperes részére 3648 Ft, a III. rendű felperes részére 662 927 Ft, a IV. rendű felperesek részére pedig 169 089 Ft másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte.

[64] A beavatkozó mind a saját fellebbezése, mind pedig a felperesek által vele szemben előterjesztett fellebbezése folytán pernyertes lett. Perköltségként a jogi képviselőjét megillető munkadíjat számította fel, amely – $1\,270\,000\text{ Ft}$ együttes fellebbezési perérték alapulvételével – az R. 3. §-ának (2) és (5) bekezdései, valamint 4/A. §-a alapján $31\,750\text{ Ft} + \text{áfa}$, azaz 40 323 Ft volt. Ebből az érdekeltségük arányában az I. rendű felperes 29,65%-ot, azaz 11 956 Ft-ot, a II. rendű felperes 18,24%-ot, azaz 7355 Ft-ot, a III. rendű felperes 39,08%-ot, azaz 15 758 Ft-ot, a IV. rendű felperes pedig 13,03%-ot, azaz 5254 Ft-ot köteles megfizetni a beavatkozóknak [Pp. 83. §-ának (1) bekezdése, 87. §-ának (2) bekezdése].

[65] A beavatkozó szükségtelenül fizetett meg 80 000 Ft fellebbezési illetéket, hiszen a per során az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján őt is tárgyi illetékfeljegyzési jog illette meg. Ezért jogosult a szükségtelenül lerótt fellebbezési illeték visszaigénylésére. Erre tekintettel az ítéltábla az Itv.

81. §-ának (2) bekezdése alapján a jelen ítélete egy példányát – az elsőfokú bíróság útján – megküldeni rendelte a rendelkező részben megjelölt, az adózó lakcíme szerint adó- és vámigazgatóságnak.

[66] A fellebbezések folytán le nem rótt eljárási illetéket a költségmentes felperesek és az illetékmentes alperes helyett az állam viseli [Pp. 102. §-ának (6) bekezdése].

Debrecen, 2023. október 12.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró